

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (35).

MONEDES (3). Els sisens de la U.F.T. Grup I - UNIVERCIS TARACA

En el full de col·leccionisme núm. 6 vam fer una explicació general dels sisens, encunyats durant la Guerra de Separació per la Universitat Forana de Terrassa. El full núm. 11 el vam dedicar a comparar els sisens terrassencs amb els d'altres poblacions catalanes. A la revista d'història local TERME núm. 7 vam fer una recopilació gairebé exhaustiva de la documentació, característiques, diferents atribucions, catalogació i rareses dels sisens terrassencs. En la catalogació agrupàvem aquestes monedes en cinc grups segons la llegenda, la data i l'escut del revers. Repetim-los:

I lleg.	UNIVERCIS TARACA.	Escut de Barcelona.	Sense data
II lleg.	CVASTRM TACA.	Escut de Barcelona.	Any 1641
III lleg.	CASTRUM TARCA	Escut de Barcelona.	Any 1641
IV lleg.	CASTRM TACA	Escut de Barcelona.	Any 1642
V lleg.	CASTRM TACA	Escut de Barcelona.	modificat Any 1642

Dedicarem l'atenció a partir d'ara a detallar els encunyats diferents de cada tipus, començant avui pel primer grup. També relacionarem les monedes conegudes de cada encuny i els seus propietaris.

En el primer grup la llegenda és UNIVERCIS TARACA, abreviatura dels mots llatins UNIVERCITAS TARRACA (la C de Tarraca s'ha de llegir com una C trencada). L'abreviació mitjançant la supressió de només tres lletres va fer que la llegenda quedés prou clara i completa perquè l'atribució d'aquestes monedes a Terrassa a diferència de les d'altres llegendes no fos posada en dubte.

Una característica d'aquest grup és l'absència de l'any d'encunyació d'aquestes monedes i això malgrat que feia més de mig segle que el rei Felip IV ho havia manat: "... en toda moneda que se labrase ... se pusiese el año en que se hubiese labrado ... para que mejor se pueda averiguar lo que se quiera saber respecto a ello". Les excepcions a aquesta norma eren, el 1641, força rares.

T.1

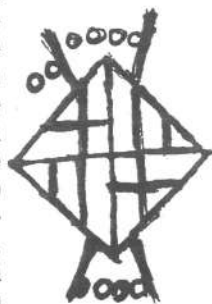
T. 2

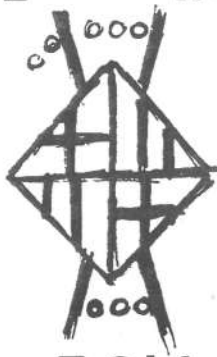
T. 3

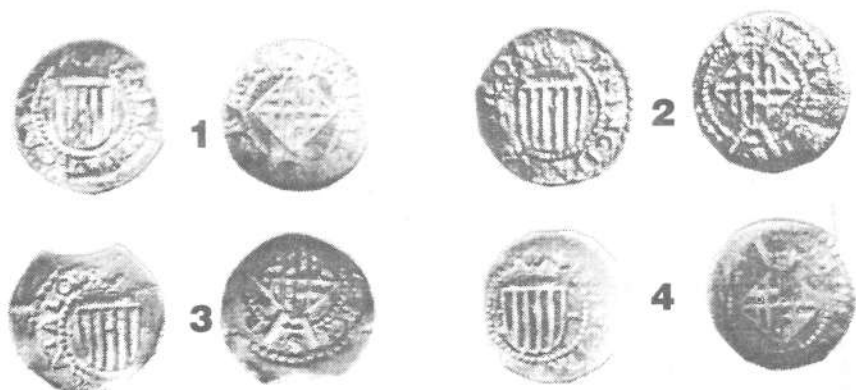
T. 4

T 1 i 2

T. 3 i 4

Els 4 encunyats d'aquest primer grup es diferencien bàsicament en l'*avers* pels punts laterals a l'escut d'armes català. El núm. 1 no en porta cap. El 2 i el 3 en porten un a cada costat i el 4, dos. Un altre detall per distingir-los és la diferent posició de les llegendes respecte a l'escut.

Observem en els dibuixos el lloc que en cada encuny se situen les lletres, C, A i L del mot CATALO en referència a les barres esquerres de l'escut, els punts laterals i l'escaire superior esquerra de l'escut. L'encuny 4t. és l'únic dels quatre en que la O de CATALO no toca el floró esquerre de la corona. Observem un altre detall en l'encuny 2 el desplaçament cap a l'esquerra del punt superior del triangle de separació dels florons central i esquerre de la corona.

Els *reversos* dels 4 tipus d'aquest grup han estat fabricats per només dos encunyats. El revers de l'1 i el 2 és del mateix. Igual passa amb els tipus 3 i 4 encunyats amb un mateix encuny, diferent a l'anterior. En el tipus I i II, els punts de l'orla interior situats sota la creu inicial de la llegenda entre les aspes de la creu de Santa Eulàlia, són quatre i toquen la punxa superior de l'escut barceloní. Quan l'orla de punts continua per la part esquerra fa un canvi de nivell a diferència de l'encuny del tipus III i IV que només són 3 punts els quals estan més separats de l'escut i continuen per la banda esquerra al mateix nivell. Un altre detall diferent dels dos encunyats són els punts d'intersecció de l'espai de la Creu de Sta. Eulàlia amb l'escut barceloní i en especial l'aspa superior esquerra i la inferior dreta.

RARESA.- Sobre un total d'aproximadament 110 sisens terrassencs que hem pogut examinar, 36 pertanyen al grup de llegenda "UNIVERCITAS TARACA". Globalment hem de considerar-los doncs dels més corrents. Si comprovem però la raresa de cadascun dels 4 tipus d'aquest grup veurem que és molt desigual. Del primer tipus tenim registrades 32 monedes. Del segon només dues i del tercer i quart únicament una de cada. Els 32 del primer són propietat del Gabinet Numismàtic de Catalunya (10), "La Caixa" (1) Caixa de Sabadell (1) Banca Catalana (1). A Terrassa: Museu-Casa Alegre (3), R.C.E. (3), A.F.C. (1), J.V.P (1), S.B.R. (1). A Sabadell: M.C.S. (1) i L.B.G. (1). A Barcelona: J.E.B. (1), J.V.M. (2), L.L.C (1), A.B.S. (1), Iris Mundus (1), subhasta ANE VI/93 (1), F.D.S. de St.Pere Pescador (1) Els 2 exemplars del tipus 2 són propietat del Museu Terrassa (1) i R.C.E.(1). Les úniques monedes del tipus 3 i 4 són propietat de R.C.E. de Terrassa.

Rafael Comas